khk.-kooli juhataja, täitis ajutiselt ka vallakirjutaja kohustusi kolmes vallas ning tegi oma ehitatud sepikojas sepatööd. Kaotanud silmanägemise, loobus L. köstri- ja kooliõpetajaametist 1878, jätkas aga palvetundide pidamist ja kirjatööde tegemist, tähendades oma mõtted paberile enese leiutatud meetodi abil; surn. 26. I 1895 vkj. Kursis. — L. on avaldanud trükis vaimuliku ning õpetliku sisuga raamatud „Suur küllaline“ (Tartu, 1870), „Koli Kristjan“ (*ibid.*, 1870), laulude kogu „Tõe perlid“ (*ibid.*, 1884), „Hommiku- ja õhtu-„roaohver““ I, II (*ibid.*, 1893, 1897).

K. Lampson'ilt jm. saadud andmed. *J. K.*

LANG, Juhan (Johann), koolitegelane, sünd. 19. VIII 1888 vkj. Tartumaal Sootaga v. talupidaja pojana, lõpetas Tartu linnakooli 1905, omandas algkooliõpetaja kutse 1906, sooritas koduõpetaja kutseeksami Tartus 1908 ja küpsuseksami eksternina Riias 1909. Ta lõpetas Tartu ülikooli cand. phys. et math. astmega 1913 ja keskkooliõpetajate ettevalmistamise kursused ülikooli juures 1914. L. on viibinud enese täiendamise otstarbel korduvalt välismail. Ta on olnud õpetaja-juhataja Unipiha vallakoolis 1906—08, õpetajaks Valga reaalkoolis ja tütarlastegümnaasiumis 1914—18, Tartu keskkoolides 1918—19, reaal- (ja kommerts-)gümnaasiumi juhataja 1919—1928, Tartu linna koolinõunik 1919 ja a-st 1928 (a-st 1937 nimetusega koolideinspektor). — L. on esinenud ettekannetega mitmesuguseil kongressidel, koosolekuil ning organisatsioones; ta on töötanud kaasa sihtasutise ERM valitsuses esimehena 1931—38, Tartu õpetajate ühinguis, EKS-i juhatuses ja toimkonnis, haridusministeeriumi kooliraamatute komisjonis, Füüsika õpetamise komisjonis (FÕK) esimehena a-st 1924, Noorte Kotkaste Tartu Malevas maleva vanemana a-st 1930, Eesti Rahvuslaste Klubis, „Vanemuise“ teatri valitsuses a-st 1935 jm. L-lt on trükis ilmunud rida õpperaamatuid jt. töid, milledest nimetatagu: „Füüsika sõnastik“ (Tartu, 1919; koos O. Sulla'ga) ja „Täiendus füüsika sõnastikule“ (*ibid.*, 1922), „Füüsika“ õpperaamat algkoolidele ja keskkooli 1. astmele (*ibid.*, 1921) ja selle ümbertöötatud väljaanne „Füüsika õpperaamat algkoolile“ (*ibid.*, 1922), „Füüsika õpperaamat keskkoolile“ I—IV (*ibid.*, 1925—26; koos V. Erlemann'iga), „Füüsika ülesanded“ keskkoolile (*ibid.*, 1923), „Füüsika õpperaamat keskkoolile“ (*ibid.*, 1936; koos E. Kilkson'iga) ja „Füüsika gümnaasiumile“ I (*ibid.*, 1938), „Kosmograafia“ (*ibid.*, 1926) ja „Kosmograafia algmõisteid“ (*ibid.*, 1936; mõlemad koos D. Rootsman'iga), õpperaamat algkoolile „Väike looduse sõber“ I—III (*ibid.*, 1929—30; koos A. Paris'e, V. Peet'i ja G. Reial'iga), „Isaac Newton“ (*ibid.*, 1933; koos D. Rootsman'iga), tööraamat algkoolile „Väike matemaatik“ I—VI (*ibid.*, 1934—35; koos A. Kasvand'iga) ühes selle juurde kuuluvate juhatustega õpetajaile ja lisadega, ja „Matemaatika õpik“ 5. ja 6. õppeaasta jaoks (*ibid.*, 1938; koos A. Kasvand'i ja O. Paas'iga; enamik õpperaamatuist on ilmunud mitmes uustrükis); brošüürid: „Energia jäädavuse ja hajumise seadus“ (*ibid.*, 1920), „Andmeid ja sihtjooni kesk- ning kutsekoolide võrgu korraldamiseks Tartus“ (*ibid.*, 1928), „Eesti algkooli lõpetaja“ teadmised ja oskused joonistamise alal (Tall., 1935) ja teadmised saksa keele alal (Tall., 1936). Ta on toimetanud raamatud „Tartu poeglaste realgümnaasium 1880—1925“ (Tartu, 1925), „Lauluvara algkoolidele“ (*ibid.*, 1930), „Tartu juht“ (*ibid.*, 1931) jt. L. on olnud FÕK-i toimetiste kaasautoriks ja avaldanud artikleid „Kasvatuses“, „Eesti Koolis“, „Postimehes“, „Päevalehes“, „Uues Eestis“ jm.

Isikl. saadud andmed. *J. T.; T.*

LAREDEI, Jakob, kaugesõidu-kapten, sünd. 10. VI 1873 vkj. Häädemeestel põllumehe pojana, õppis Heinaste merekoolis, sõitis merel esialgu purjekail, hiljemini kaptenina Vene Põhja- ja Ida-Aasia laevaseltsi suuremail reisuaurikuil, ms. „Tsar'il“ ja „Tsaritsa'l“, enne Maailmasõda Liibavi—New York'i liinil. Maailmasõja ajal sõitis ta Põhja-Venemaa ja Ameerika vahet, asus aga hiljemini Liverpool'is. E. Vabadussõja järel oli L. tegev kodumaal ka kaubalaevastiku arendamisel ja sõitis viimati kaptenina aurikul „Liro“. Viimase hukkumisel kadus L. ühes kogu meeskonnaga jäljetult Läänemeres arvatavasti 18. XII 1931 ukj. — L. finantseeris Saksa okupatsiooni ajal, alates maikuust 1918, Londoni Eesti saatkonda 1200 naelsterlingi ulatuses ning soodustas

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 165